

Amíg megtalálható

Horváth-
Hegy
Olivér

„Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van! Hagyja el útját a bűnös, és gondolatait az álnok ember! Térjen az Úrhoz, mert irgalmaz neki, Istenünkhöz, mert kész megbocsátani. Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az Úr. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál. Mert ahogyan az eső és a hó le hull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, termővé és gyümölcsözővé teszi; magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőknek, ilyen lesz az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.” (Ézs 55,6–11)

Isten szeret minket, ezért az adventben egy újabb meghitt hónapot kapunk ajándékba tőle. Még mindig vár ránk. Felkészült ránk.

De nemcsak ő, hanem az utca árusai és az üzletemberek is, akik – a gazdasági világválság ellenére – ismét kíválóan felkészültek az adventre, hogy karácsonyra a lehető legnagyobb profittal a zsebükben dőlhessenek hátra és mondhassák magukban: elégedett vagyok a haszonnal, érdemes volt kivárni. De vajon mi elkészítettük-e szívünket Jézus érkezésére? Jézus születésének vigíliájára lesz-e valami többletünk?

Az utca embere által is megcsodált betlehem – amelyet már nemcsak templomaink előtt, hanem a vásári forgatokban is gyakran felállítanak – arra emlékeztet bennünket, hogy kinek a születésnapját ünnepeljük, és miért ez az óriási sürgés-forgás, készülődés.

Az egyik kisváros evangélikus temploma előtt felállított betlehemre nézve hiányérzetünk támadhat. A gyülekezet elgondolása szerint a megszületett Megváltó csak karácsony este kerül majd a jászolba, és amíg az ő helye üresen áll, addig is készülhetünk a nagy ünnepre.

Mit nyerünk azzal, ha felkészülve várjuk a karácsony lényegét? Szívünk közepén épített betlehemünkben lesz-e helye az ünnepeltnek? Megtaláljuk-e és jó helyre tesszük-e őt az életünkben? Ahogy láthattuk, középen ki van hagyva neki a hely.

Advent ideje alatt az ünnepre való hangolódásunk ahhoz hasonlítható, mint ahogyan egy hegedűt hangolnak. Az egyik húrt behangolják az abszolút A-hoz, és aztán ahhoz igazítják a többi. A tiszta hanghoz kell hozzámérnünk a sajátunkat. Az evangélium hangjához. Keresztelő Jánoséhoz: „Készítsétek el az Úr útját (...), és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.” Kezdődjön hát el a ráhangolódás!

Egy ősi, zsigerből fakadó, kiirthatatlan vágy él a teremtményben – a Teremtő utáni vágy. Így vagy úgy, de mindenki azt keresi, amiből – akiből – lett. Ahogyan egy néhány hónapos piciny élet számára az édesanyja közelsége a lehető legjobb, ami vele történhet, úgy az ember számára is Isten közelsége a tökéletes és természetes létállapot.

Néhány napja megkérdeztem egy fiatal lelkésznotól, hogy boldog-e. Attól függ, mit nevezel boldogságnak – felelte. Aztán megállapítottuk, hogy az a boldogság, ha jól érezzük magunkat a bőrünkben, és minden úgy jó,

ahogy épp van. Isten közelsége boldogság, mert nála egyszerűen jól érezzük magunkat a bőrünkben. Azonban Isten keresése még nem a végeredmény. Adventi józanságunk felismerése ez.

Az igében hangját hallható Ézsaiás próféta is keresőkről beszél. Csak hogy ma másokat nevezünk így: érdeklődőket, szimpatizánsokat, „kóstolatókat”. A Kr. e. 8. században élő ember istenkeresése ennél jóval többet jelentett. Ézsaiás próféta idejében az volt az istenkereső, aki résztvevője lett a kultuszi cselekményeknek, aki Istenre nemcsak figyelt, hanem neki engedelmeskedve úgy élt, ahogyan ő kívánta meg. Mi talán az ilyen emberre azt mondjuk: olyan ember, aki megtalált Istent.

Ézsaiás próféta könyvében azt a felhívást olvastuk, hogy „Keressétek az Urat, amíg megtalálható!” Két szóra szeretném felhívni a figyelmet. Az *amíg* és a *megtalálható* szavakra.

„Keressétek az Urat, *amíg* megtalálható!”

A Biblia tanúsága szerint Isten nem mindig megtalálható. Istent nem lehet leemelni a polcra. Ő nem használati

tárgy vagy luxuscikk az életünkben. Nem is kiegészítő vagy kellék, a keresztény élet komfortérzetének járulékos eleme. Mindannyiunk életében van idő, amikor Isten megismerhető és fellelhető. Rendszeres templomba járóként is sokszor azt keressük, hol kapcsolódhatunk be az isteni erőterbe, hol hangolódhatunk rá Isten akaratára, és olyankor mi is keresők vagyunk. Soha nem lehet elérni azt az állapotot, amikor már nincs szükségünk Istenre. Ha ma egyszer már jóllaktunk, legkésőbb holnapra megéhezünk és újra ennünk kell.

Egy negyvenes éveiben járó asszony mondta, hogy hajadon korában rendszeresen kereste az alkalmat, hol találkozhat Jézussal, konfirmált, ifióra járt, aztán házi bibliakörbe, a vasárnap nem múlhatott el istentisztelet nélkül. Aztán fontos állása lett, férjhez ment, gyermekei születtek, és szinte észre sem vette, hogy húsz év kimaradt. Most újra van ideje Istenre. Hálát adhat azért, hogy Isten még egyszer felgyújtotta azt a kis pislákoló lángocskát a lelkében.

Talán mi is ilyenek voltunk vagy ilyenek vagyunk. Hébe-hóba istenkeresők. Sok fiatal család egyszerűen abbahagyja az Isten keresését, mert nem fér bele az életükbe. Aztán egy fiatalabb családtag elvesztésénél a lelkésztől várják el, hogy szerettüket imádkozza be a mennybe. A lelkész azonban senkit nem tud beimádkozni a mennybe. „Keressétek az Urat, *amíg* megtalálható!”

A héten azt mesélte valaki, gyakran jár a templomunk lábánál csörgedező Bükkös patak partján, mindig is tetszett neki ez a templom. Hívtam, hogy egyszer jöjjön be vasárnap istentiszteletre, vagy csak úgy beszélgetni komoly dolgokról, hogy ne csak lásson, hanem halljon is. A hit hallásból van, a hallás Jézus Krisztus által. Majd meglátom, talán, ha lesz időm – hangzott a válasz. Ez három évvel ezelőtt volt. Lehet, hogy már olyan kemény a szíve és annyira nem érdekli őt Jézus, hogy soha többé nem kell neki? „Keressétek az Urat, *amíg* megtalálható!”

A másik fontos szavunk a *megtalálható*.

Istent meg lehet találni. Ám őszintén és becsületesen be kellene vallanunk: a mai embert annyi ág húzza, hogy szinte már természetesnek vesszük, hogy számára Isten fellelhetetlen és megismerhetetlen. Nem szegénységünk miatt, hanem látszólagos elégedettségünk miatt.

Rengeteg dologgal elégedetlenek vagyunk. Nincs az a mennyiségű félretett pénz, amire azt mondanánk, hogy elég nekünk. Nincs az a makulátlan egészségi állapot, amire azt mondanánk: elég. Nincs az a nyugalmas életvitel, amire azt mondanánk: elég. Nincs annyi szeretet, amire azt mondanánk: elég. Pedig elégedettnek lenni remek élet-

„A minimalizált istenkeresés szegényes lelki életre vall. A lelki vitaminihiányban szenvedő ember hamar lelki beteg lesz, a bűnnek rendre nem tud ellenállni, mert lelki immunrendszere, ellenálló-képessége meglehetősen gyöngye. Aztán azon veszi észre magát, hogy életének betegségeit másfajta gyógyszerekkel kezdi kezelni, és Isten mint lehetséges megoldás teljesen kimarad belőle.

érzés. Sok elégedetlenségünk közepette egy dologgal mégis elégedettek lehetünk: azzal, ahogyan és amennyit Istent keressük. A minimalizált istenkeresés szegényes lelki életre vall. A lelki vitaminhiányban szenvedő ember hamar lelki beteg lesz, a bűnnek rendre nem tud ellenállni, mert lelki immunrendszere, ellenálló-képessége meglehetősen gyöngye. Aztán azon veszi észre magát, hogy életének betegségeit másfajta gyógyszerekkel kezdi kezelni, és Isten mint lehetséges megoldás teljesen kimarad belőle.

Ézsaiás próféta látja, hogy a babiloni fogságot szenvedő zsidó nép lemondott Isten kereséséről, mert annyira eltávolodott tőle, hogy úgy érezte, maga Isten hagyta el népét, elrejtőzködött előlük, és többé nem szól hozzájuk, meg sem hallja kiáltásukat. Ebben a drámai elhagyatottságban a próféta biztató szava mégis ez: ne hagyjátok el magatokat, ne keseredjete el, mert az Úr megtalálható! Keressétek az Urat, mert ott van közöttetek! Keressétek őt a többi Istent kereső közösségében. Ne elégedjete meg testi kívánságaitok megaláztatásával, ne fásuljatok bele életetek megszürcült hétköznapijaiba, hanem kitartóan keressétek őt!

Mert hogyan működünk? Először megszületik a gondolat, a gondolatot tett követi, és aztán tetteink alakítják a körülményeinket. Sokszor mi magunk formáljuk saját sorsunk eseményeit. De elsősorban Istennek vannak sorsformáló gondolatai velünk kapcsolatban. Minden, amit nem értünk meg Isten személyes életünkkel kapcsolatos, sorsformáló gondolataiból és akaratából, terhel, elszomorít és elbizonytalanít bennünket, s előbb vagy utóbb megkeseríti az életünket.

„*A ti gondolataitok nem az én gondolataim, a ti utaitok nem az én utaim.*” Boldogtalanságunk titka rejlik ebben az alapvető különbségben. A keresztény hívő ember legnagyobb kérdése: hogyan lehet az én gondolatom Isten gondolatával megegyező?

Képzeljük el, hogy egy trópusi esőerdő bejárásához kapunk egy idegenvezetőt. Elindulunk és egy idő után úgy döntünk, hogy lemaradozunk, sőt más ösvényeket választunk. Hiába hív bennünket, hiába mondja, hogy ő arra nem tud velünk jönni, arra veszélyes, áthatolhatatlan, abba az irányba nem vezet út – mi csak azért is arra megyünk. Talán még ideig-óráig halljuk a hangját, aztán már az is elhalkul. És nyilvánvaló, hogy eltévedünk. Óriási erőfeszítés visszatalálni a helyes ösvényre. A mi utaink miért nem az ő útjai, a mi gondolataink miért nem az ő gondolatai?

Isten szeretete adventben is megmutatkozik. Hogy hol van a mi szeretetünk, karácsony estéjére kitudódik. Érezni fogjuk. Ámen.

Horváth-Hegyí Olivér a Szentendrei Evangélikus Egyházközség lelkésze.

